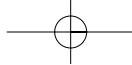

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΚΗΠΟΙ

Πολλοί πρωτότυποι μικροί κήποι έχουν δημιουργηθεί στην περιοχή της Β. Ελλάδας. Κήποι που χαρακτηρίζονται από έμπνευση, αλλά και από μειωμένη ανάγκη για συντήρηση, χρήση νερού και γεωργικών σκευασμάτων

ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΣΩΣΤΟΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΓΙΑ ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΑΡΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

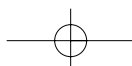
ΚΑΙ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ-ΚΕΙΜΕΝΟ: ΜΑΡΙΑ ΓΙΔΑΡΑΚΟΥ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΤΟΠΙΟΥ-ΓΕΩΠΟΝΟΣ Α.Π.Θ.
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ-ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΚΟΣΜΑΣ

ΚΒΕ43

παρουσίαση

Η αύξηση του αστικού πληθυσμού δημιούργησε πιέσεις στην επέκταση των πολεοδομικών συγκροτημάτων και μείωσε δραστικά την αναλογία ελεύθερου χώρου προς κάτοικο. Είναι πλέον συχνό φαινόμενο η εμφάνιση μικρών κήπων μέσα στα αστικά συγκροτήματα. Πολλές φορές οι κήποι αυτοί παραμένουν παραμελημένοι δίχως ενδιαφέρον ή χρησιμότητα. Όμως με τον σωστό σχεδιασμό τους οι χώροι αυτοί μπορούν να αποτελέσουν μικρούς παραδείσους, που διαχωρίζουν τον ιδιωτικό από τον κοινόχρηστο χώρο και χαρακτηρίζονται από πολυμορφία, πολυχρηστικότητα και ιδιαίτερο ύφος.

Οι μικροί κήποι μπορούν να αποτελούν χώρους ανάπαυσης, ηρεμίας, συνενόησης, παιχνιδιού ή απλά να παίζουν ένα ρόλο καθαρά διακοσμητικό. Η δημιουργία περιφραγής με διάφορους θάμνους (αγγελική, φωτεινία, βιβούρνο, λιγούστρο, δαφνοκέρασ-

σο κ.ά.) ή και δένδρα (λείλαντ, αριζόνας, τούγιων, λεμονοκυπάρισσος κ.ά.) δίνει τη δυνατότητα της επιλογής μεταξύ χαμηλού (0,5 μ.), μεσαίου (1 έως 1,5 μ.) και υψηλού φυτοφράχτη (2 μ. και άνω) (Εικ. 1).

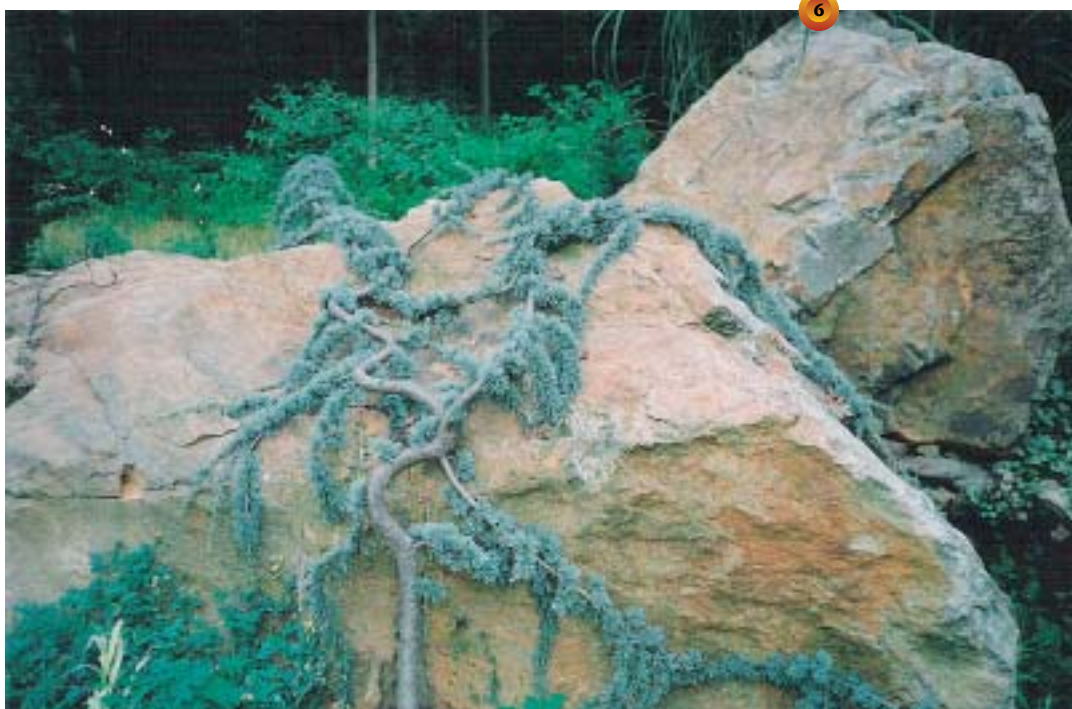
Με τον τρόπο αυτό διαχωρίζεται ο κήπος από το δρόμο, αποφεύγονται τα αδιάκριτα βλέμματα και αυξάνεται η άνεση χρήσης του κήπου, ακόμα και όταν αυτός βρίσκεται επάνω σε πολυσύχναστο δρόμο. Για ακόμη μεγαλύτερη απομόνωση συνιστάται η φύτευση δένδρων με ομπρελοειδή ή πεπλατυσμένη μορφή ή η κατασκευή ενός σκέπαστρου κοντά στον φυτοφράχτη, μειώνοντας με τον τρόπο αυτό το οπτικό πεδίο από τα γύρω οικήματα (Εικ. 2).

Σε πολλά σπίτια ο ελεύθερος χώρος δεν είναι μεγαλύτερος από μερικά τετραγωνικά μέτρα. Όμως και τότε η τοποθέτηση κατάλληλων φυτών μπορεί να «μειώσει» τους όγκους των κτιρίων και να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των ενοίκων (Εικ. 3 και 4). Η ύπαρξη φυτοφράχτη στην περίπτωση αυτή παρουσιάζει το πρόβλημα της κατάληψης σημαντικού χώρου, με αποτέλεσμα ή να μην προτείνεται η ύπαρξή του, ή να συνιστάται η φύτευση αναρριχώμενων φυτών (όπως το ρυγχόσπερμο, το αγιόκλιμα, το γιασεμί) επάνω σε πλέγμα. Ένας τρόπος σχεδιασμού, εάν ο χώρος θα προοριζόταν για χρήση, συνιστάται από την απλή λύση του χλοοτάπητα με ένα μικρό κεντρικό φυτό (καλλωπιστική δαμασκηνιά, καλλωπιστική μωριά, κατάληπη νάνα). Ο δεύτερος τρόπος με τον

οποίο θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένας κήπος, είναι η αντικατάσταση του χλοοτάπητα από εδαφοκαλυπτικά φυτά, από σκληρά υλικά (όπως η χαλικόστρωση με βότσαλο διαφόρων χρωματισμών και διαμετρήματος), ή η δημιουργία συνθέσεως σκληρών υλικών και βλάστησης.

Πολλοί πρωτότυποι μικροί κήποι έχουν δημιουργηθεί στην περιοχή της Β. Ελλάδας. Κήποι που χαρακτηρίζονται από έμπνευση, αλλά και από μειωμένη ανάγκη για συντήρηση, χρήση νερού και γεωργικώνσκευασμάτων (Εικ. 5). Στην περίπτωση ενός μικρού κήπου η θέα από το εσωτερικό της κατοικίας έχει επίσης αρκετά μεγάλη σημασία. Σε ένα μικρό κήπο με χλοοτάπητα η φύτευση κοντά στο οίκημα πρέπει να είναι περιορισμένη έτσι ώστε από το εσωτερικό του σπιτιού να φαίνεται ένας ενιαίος χλοοτάπητας, ο οποίος να τελειώνει κοντά στα όρια του οικοπέδου. Η τοποθέτηση υψηλών φυτών κοντά σε μία βεράντα είναι τις περισσότερες φορές λανθασμένη, καθώς δίνεται η αίσθηση του περιορισμού και της μη ύπαρξης επαρκούς έκτασης κήπου. Παρόμοιο αποτέλεσμα έχει και η επέκταση της ζώνης του χλοοτάπητα έως τα όρια της περιφραγής. Η ύπαρξη φυτών ανάμεσα στα όρια του κήπου και στη

ζώνη του χλοοτάπητα ξεκουράζει τον θεατή και αυξάνει το βάθος πεδίου του. Το αποτέλεσμα αυτό είναι πιο έντονο με την ύπαρξη συστάδων χαμηλής και μετά μεσαίας ανάπτυξης φυτών, οπότε δημιουργείται μία σκάλα ύψους στη βλάστηση.

Η είσοδος του οικοπέδου είναι πολύ σημαντική. Στους μικρούς κήπους η είσοδος πρέπει να προκαλεί το ενδιαφέρον του επισκέπτη. Φυτοδοχεία, ιδιαίτερα φυτά (Εικ. 6), κατασκευές, διακοσμητικά κήπου, αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του χώρου. Η χρήση εποχιακών φυτών

7

9

συνιστάται ανεπιφύλακτα, επειδή προσφέρουν χρώμα και διαφοροποιούνται κατά τη διάρκεια του έτους. Χρειάζεται όμως προσοχή, γιατί η υπερβολή ποτέ δε φέρνει το επιθυμητό αποτέλεσμα. Ένα επιπλέον σημείο που πρέπει να τονιστεί είναι το γεγονός ότι η είσοδος του σπιτιού ή της πολυκατοικίας πρέπει να είναι εμφανής. Υψηλοί όγκοι φυτών ή μεγάλες κατασκευές επιβάλλεται να βρίσκονται σε απόσταση και να μην κρύβουν την οπτική επαφή με την αυλόπορτα.

Η ύπαρξη διαδρόμων και καθιστικών δεν μειώνει τον ωφέλιμο χώρο του κήπου, όπως πολλοί νομίζουν, αντίθετα τον αυξάνει. Η φθορά σε ένα συνηθισμένο χλοοτάπητα είναι πολύ πιο έντονη και εμφανής όταν πρόκειται για μικρό χώρο, παρά σε μία μεγάλη έκταση. Η διαγράμμιση του χώρου από ένα λιθόστρωτο δρομίσκο προσθέτει ύψος και εισάγει ποικιλία χρωμάτων και στίλ. Πρέπει όμως οι διαστάσεις του μονοπατιού και του χώρου καθιστικού να συνδυάζονται σωστά με τις διαστάσεις του κήπου, για να

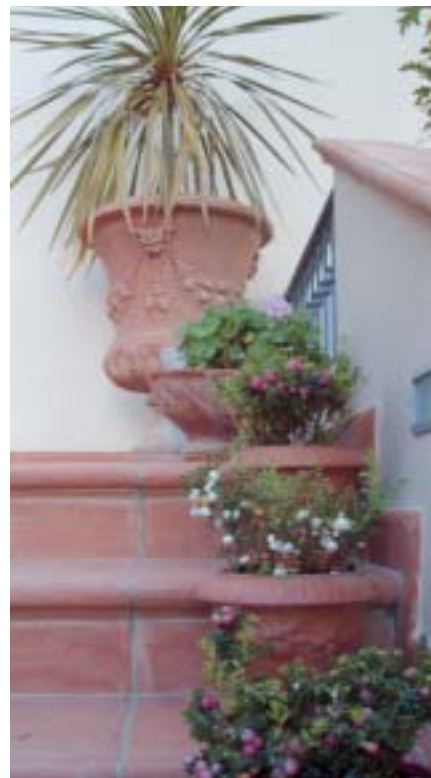
αποτελέσουν ένα αρμονικό σύνολο. Στους μικρούς χώρους είναι προτιμότερο οι διάδρομοι να χαράσσονται περιμετρικά του χώρου χλοοτάπητα αντί να τον διαπερνούν, λειτουργώντας και ως διαχωριστική ζώνη μεταξύ του γκαζόν και των φυτεύσεων. Πολλές φορές ο κήπος παίζει και το ρόλο χώρου στάθμευσης ή διέλευσης αυτοκινήτων.

Η πλακόστρωση, ή ακόμη χειρότερα ητσιμεντοποίησή του, είναι μία εύκολη αλλά και μονότονη λύση. Τον τελευταίο καιρό έχουν εξελιχθεί τα συστήματα ενίσχυσης του υποστρώματος και μπορούμε πλέον να έχουμε έναν αξιόπιστο δρόμο αυτοκινήτου, ο οποίος παράλληλα να αποτελεί και χώρο πρασίνου (Εικ. 9).

Η επιλογή του μίγματος σπόρων από το οποίο θα αποτελείται ο χλοοτάπητας είναι πολύ σημαντική, καθώς η αυξημένη καταπόνηση και η ανομοιόμορφη άρδευση είναι συνηθισμένα προβλήματα στους χώρους αυτούς.

8

Καλαίσθητα φωτιστικά, μικρά σιντριβάνια και διακοσμητικά μικροαντικείμενα προσελκύουν το ενδιαφέρον (Εικ. 7). Ο φωτισμός προσθέτει τη δική του ομορφιά στον κήπο και αυξάνει τον χρόνο της χρήσης του. Ιδιαίτερα όμως σ' ένα μικρό χώρο, η ύπαρξη χαμηλού φωτισμού δημιουργεί την ψευδαίσθηση του μεγαλύτερου βάθους, ενώ παράλληλα τονίζει σημεία που κατά τη διάρκεια της ημέρας παραμένουν υποτονικά (Εικ. 8).

Η επιλογή των φυτών και ο σχεδιασμός των μικρών κήπων και των λεπτομερειών στις φωτογραφίες που δημοσιεύουμε έγιναν υπό την καθοδήγηση της Μαρίας Γιδάρκου.

Μαρία Γιδάρκου
Αρχιτέκτων Τοπίου-Γεωπόνος Α.Π.Θ.
Φυτόριο: Γανόχωρα Κατερίνης,
τηλ.: 23510 92092 / 6979 335723

